

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:	
Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K -
1 évre 1 K 80 -	3 " -
3 " 60 -	6 " -
1 évre 7 " 20 -	12 " -

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a dohánytösdékből.

A HET LEGJOBB VICCE.

Menj el tisztelt polgártárs Budapesten a Teleki-térre, a József-köruton a Technológia sarkán kell feülnöd a villamosra. Találsz ott minden ócskaságot a rongyos cipőtől elkezdve egészen a zsiros kalapig, a foltos vasfazéktól egészen az arany értsd rézbutonig. A minden szökö évben tisztálkodó kereskedő felebarátod elkezd dicsérni a portékáját. Ilyen finom, ilyen jó „nem létez” másutt, na meg milyen olcsó! Micsoda nagy-szerű, milyen jól áll, fenomen-áll, egészen jól fog illeni. S két perc alatt a dicsérettől elkabulsz, a fohagyama illat-tól elájulsz.

Valamiképen így vagyunk most a politika Teleki terével, a kormány előkelően lepéncelt újságjaival.

Természetesen még mindig az aradi választásról van szó.

Az újság zsiárusai is neki állanak telekiterézni s őszintén szólna lefőzik a budapesti Teleki-teret.

Ilyen gyönyörű, felemelő választás még sosem volt, ez volt a legszebb, mióta csak választanak. Tisza csak levelet írt, az ellenzék pedig a legféktelenebb agitációt fejtette ki, terrorizált, szóval minden elképzelhető komisszát elkövetett. És az eredmény? Ezer szótóbbőség.

A munkapárt, jobban mondva Tisza, a mai kor legnagyobb államférfija megmutatta, hogy egy parlamentáris országban hogyan kell képviselőt választani. Az aradi választás fénye az egész országra kiterjed, fokmérője az ellenzéki politika népszerűtlen voltának és a munkapárt hódító képességének. Tisza István politikája olyan uton jár, amelyért a magyar nép lelkesedik és magáénak vall.

Ne ijedj meg kedves olvasóm tovább nem írom, mert nem akarom, hogy halotti le-

vednek a halál oka című rovatába a nevetés okozta pukkadást írják bele, Mert ezt bizony betűről-betűre így írják ők.

Az államnak egy milliónál több pénzt elitatták és elosztogatták, minden elképzelhető pressziót igénybevettek, tulli-citáltak minden eddigi elképzelhető választási botrányt és és most ezt nevezik a képviselőválasztás ideájának.

No de hát értherő is. Akik panamalevegőben élnek, a panamagyökerekből táplálkoznak, nem is mondhatnak mást.

Ilyen tónusban azonban mégis csak azok tudnak írni, akik pénzért irnak és nem meggyőződésből, mert az utóbbi egy kissé resteli az aradi történeteket. (:)

Naptár.

Július 3.	Csütörtök.
R. Kath.: Jácint vt.	
Pro: Jácint vt.	
Gör.: Medód pk.	
Nap kel: 4 ó. 6. 8. nyugszik 8 ó. 58.	
Hold kel: 2 ó. 36. nyugszik 7 ó. 59.	

A város közegészsége.

Tisztifőorvosi jelentés.

A város közegészsége a lefolyt jun. hóban igen jónak mondható. Beteg kevés volt, leginkább a szármárhurut volt az uralkodó betegség.

Született 84. Ebből törvényes fi 39, nő 40, házasságon kívüli fi 4, nő 1. Halva született 5. Házasságra 26 pár lépett.

Elhalt 45, ezek közt fi 23, nő 22. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 11, nő 3. Házasságon kívüli fi 2, nő 1. A kórházaknak 10 halottja közül 5 volt idegen. A születések a halálozásokat 39-el muljakk felül, de ha az 5 idegen halottat nem számítjuk, ugy a népesség szaporodása születések utján 44 lesz.

Nevezetesebb halálokok: Vele-született gyengeség 4, bélhurut 1, hasitífusz 1, (Adonyból, kórházi) tüdőlob 3, tuberkulózis 6, guta 1, vizekór 3, aggkór 6.

A járványá fajulható kórok állása: Vörheny maradt 1, szaporodott 4, összesen 5. Ebből gyógyult 3, visszamaradt 2. Differitisz volt 1,

Csejthevár asszonya: Báthory Erzsébet.

Írta: Sebestyén József.

A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája.
(Folytatás.)

A folytonos háboruszkodás, a vég nélküli harcok tehát huzamosabb időre távol tartották Nádasdyt családjától, feleségétől. Házasságuk első tíz esztendejében, mikor még gyermekük nem volt, a férj állandó távolléte bizonyára nehézségre esett a fiatal asszonynak. Hiányzott a vidám gyermekzaj, mely élénkebbé, pezsgőbbé varázsolta volna a sárvári, csejthei, beczkói várak komor csendjét és megédesítette volna a fiatal házaspár frigyének első éveit. Csak mikor vendéget láttak az ősi várak és kastélyok falai, akkor zökkent ki a fiatal asszony életének egyhanguságából.

Az óriási területű Nádasdy-birtokok lehetővé tették, hogy tartózkodási helyüket tetszés szerint változtassák. Hat-hét kényelemmel

berendezett vár és kastély állott rendelkezésükre s ezenfelül a pozsonyi és bécsi paloták. Mégis leginkább Sárvár, Keresztúr, Csejthe voltak legkedvesebb tartózkodási helyeik. Mikor azonban a politika Nádasdyt elszólitotta hazulról, akkor fölcserélték a falusi életet a városival. Az országgyűlések ideje alatt Pozsony volt a magyar főúri világ találkozó helye, hol szívesen látott volt Nádasdyé, Báthory Erzsébet is. Abból a tiszteletből, mely a vitéz Nádasdyt övezte és körülvette, bőven sugárzott feleségére is. A legelőkelőbb főúri asszonyok keresték társaságát és ismeretségét. Anádor, Thurzó György feleségéhez, Czobor Erzsébethez intézett 1599 márc. 30-án kelt levelében azt írja, hogy „Nádasdyé (Báthory Erzsébet) asszonynom az bátyjához megyen Báthory Istvánhoz Ecsedre; azt értém, hogy arra megyen Bichére, ha arra megyen, külgye édes szivem eleibe és kérd, hogy betérjen... mégis, ha azelőtt nem esmerted, esmerkedjél meg vele.”

Nádasdy hire, neve pedig egyre

emelkedik. Bár a bécsi udvarnak és az intrikáló udvari pártnak nem igen tetszhetett az ő egyenes szókimondása, vitéz kardja s vezéri talentuma mégis nagy becsületet szereztek neki — Bécsben is. A kitört tizenöt éves háboruban valóban megmutatta, hogy méltó a becsülésre és tiszteletre. A török veszedelem újból fegyverbe szólította a magyar nemzetet, közöttük természetesen első sorban Nádasdy Ferencet. Hazája jóvőjén, sorsán aggódva néhány magyar főúr társaságában fölkereste (1593-ban) Rudófi császárt s arra kérte, hogy nemcsak Magyarország, hanem a saját öröklött tartományai érdekében is, hasson oda befolyásával, hogy a keresztény uralkodók némi „könyörületes segélyt” nyújtsanak a törökök elleni hadjáratban. De a magyar urak meg feleletet sem, nem hogy segélycsapatokat kaptak volna. Pedig Szinán basa hatalmas serege már az országban pusztított s Veszprém, Palota egymásután megnyitják kapuikat előtte. Az összegyűlteket magyar hadak Székesfehérvár ostromát vet-

ték tervbe. Hasszán budai basa jövetelének hírére azonban elállottak az ostromtól s 20000 főből álló fölmentő seregével Pákozdnál megütözköztek s azt teljesen megsemmisítették. A sárospataki krónika leírása szerint „Székesfehérvárnál 20000 törököt megverték az oda való urak: Nádasdy, Zrínyi, Pálffy, 14 ezer veszett el a törökben sok béggel, a budai basa, ki velök volt, sebet kapván elfutott és meghalt.”

Hosszas volna felsorolni Nádasdy jeles vitézi tetteit: elszámolni azokat a harcokat és csatákat, melyekben részt vett, melyekkel becsületet szerzett a magyar névnek. A 15 éves háború első 10 esztendejében alig esett meg jelentősebb csata vagy győzelem Nádasdy nélkül. 1594-ben Pálffy Miklóssal együtt ő vezette rohamra Esztergom várát ostromló császári hadakat, mely ostromban résztvett s halálos sebet kapott a jeles költő: Balassa Bálint is. Parkány, Esztergom bevétele ugyancsak az ő vitézségüknek az eredménye a következő évben. A szécsényi dia-

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete.

AZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000715

alkalmaz, a legnemesebb része a nektár, illetve az ebből képződött méz, könnyen megérthetjük, hogy a jó méz is megábrán foglalja a gyógyításra használatos virágos növények fő tulajdonságait.

Egyik méhészeti szakjában olvastam, hogy Franciaországban újabb a vaj konzerválása és tartósabbá tétele céljából a vajhoz 5-6 százalékpontos mennyiségű tisztított mézzel kevernek, ami nemcsak rendkívül kellemes ízűvé teszi a vajat, de cukor tartalmánál fogva hihetetlen tartóságot ad neki, teljesen és biztosan megóvja az avasodástól. A mézes vaj a francia nyencsek közt nagy tetszésre találta s ma már általános a forgalomba jövő thea és étkezési célokra szolgáló vaj mézzel való keverése. Használható módon járnak el most már Angliában is és a mézes vaj ott is nagy kedveltségnek örvend. Sőt már nálunk is a vajaskenyeret mézzel szokták fogyasztani a kávéházakban, így nagyon valószínű, hogy a vaj mézzel való keverése rövidesen az összes fogyasztó körében hódítani fog s tejezedságunk nemcsak közönség izlése, de a saját maguk anyagi érdekeinek fogva is vajgyártmányait mézzel fogják készíteni és forgalomba hozni.

Sajnos azonban, hogy egy a méz mint a termelt viasz mennyisége a szükségletet nem fedezi, miért is mindkettőt sokféle módon hamisítják. A mézet nád- és repacukorral, különböző szörpökkel stb. A viaszt paraffinnal, fagyóval, földviasszal, stearrinnal, sulypáttal, szurokkal, gipszrel és különböző zsiradékokkal. Nem is csoda! A méz és viasz használata naponként fokozódik; az emberek nagy többsége nem törődik a méhrel s a méz valódiságával. A tisztított érett 84 százalékos sűrűségű méznek fő előnye, hogy savanyodást, erjedést nem idézhet elő a gyomorban s ezért egészségünk érdekében nagyon vigyázzunk, hogy mindenkor ilyen minőségű mézet használjunk; mert a hig éretlen gyümölcs emésztési zavarokat okoz. Erre nézve a mézvásárlásnál úgy járkózhatunk legkönnyebben, ha főleg az állásban megvárjuk az üveget s benne látog a méz; vagy ha fenékel felfordítva a benne levő levegőbuborék hirtelen felszínre tör.

(Vége köv.)

Törvényszék.

Fürtelmes bünnel vádolva állt a törvényszék előtt Czecei János csallai pályator. A vád szerint halálos fenyegetésekkel megrontotta saját 14 éves leányát. Ellenszegülő telességét pedig fejszéval agyon akarta verni. Az asszony a csendőrokhöz futott, akiknek feljelentésére a bestiális ember törvény elé került.

A törvényszék Nagy Ignác védőbeszéde után, az enyhítő körülmények figyelembevételével alkalmazta a 92. §-t és vádlottat 3 évi és 6 hónapi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte, melyből két hónapot kitöltöttnek vett.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Arverés. Felsőkirálysor 11. sz. alatti házban és körkermahelyiségben július 3-án, délután 5 órákor lovak, sertések, kocsik, gazdasági gépek és egyéb ingóságok végrehajtási árverésen eladottnak.

Keresek nov. 1-re egy szobás lakást a hozzávaló helyiségekkel, lehetőleg a belvároshoz közel. A címetek e lap kiadóhivatalába kérem.

Egy tanuló felvétetik, Pete fényképszéknél.

500 pár gyermek flor fuzekli, fehér és színes 30 fillértől, muszlin harisnyák 1 koronától, csipke galériák színes és fehérek, ruhadíszek, hímzések, keztük olcsó árban lesznek eladva, Grünfeld Ösz. u. 6. sz.

Ráchegegyen a budai utonaa város felől a legelső szőlő és egy buza-föld eladó. Tudakozódni lehet Kemelen-tér 2. szám alatt.

Irodai alkalmazást Keres négy poldári iskolát végzett leánz. Cim a kiadóban.

Jomagaviseletű fiut tanoncnak felvesz Falvay Ferenc divatkereskedő Kossuth-utca.

Elköltözés miatt háziberendezés és zongora minden elfogadható áron eladó. Iskola-u. 8. sz. 6. ajtó.

5 darab 11 hónapos ártán malac eladó. Széchenyi-utca 64. sz.

Tanoncot felvesz Vida Elek kárpitos Megyeházépület.

Cselédágy, fókos és 2 matrac 10 koronáért Tobak-u. 2. alatt eladó.

Keresek háromszobás lakást mellékkelhelyiségekkel, lehetőleg közel a belvároshoz. A címetek e lap kiadóhivatalába kérem.

Két jó házból való fiut tanulóknak felvesz Kálóczy Gyula festő Basa-utca 4.

Tanuló lányokat fizetéssel felvesznek most vagy szept. 1-ére Resánszky Zsófia női divat terme Iskola-u. 10.

Rákóczy-utca 17 sz. alatt egy bolthelyiség 2 szobával, könyvtárral és mellékkelhelyiségekkel azonnal kiadó. A bolthelyiség külön is kiadó. Ugyanott kiadó egy butorozott szoba és egy istálló.

A Székesfehérvári Hitelezővértárat Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhozzállítva: 1. r. poroszzenet 4.40, szápári zenet 2'80, palotai zenet 1'40, aprított tüzifát 3'20. I. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Varrógépjavitások

műhelyünkben gyorsan és szakszorúen készíttetnek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete, Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-ház.

VIDA ELEK

Első rangu kárpitosüzlete

Megyeházépület.

Lakberendezést, kárpitozott b'rtorokat

s díszítéseket a legteljesebb felelőség mellett készítenek modern kivitelben, méltányos árak mellett. Teljes lakberendezéseknél a legnagyobb készséggel ajánlok feltétlen megbízható

elsőrangu butorgyárat.

Intenzívebb szaktudással elkészített munkát kap s legalább 15-20%-al olcsóbban jut így a n. é. közönség butorszükségletéhez, mint bármintemű más pénzvállalatnál, kik bedolgoztatnak.

Kiváló tisztelettel

Telefon 311.

VIDA ELEK

kárpitos és díszítő.

Veszprémi kiállításon 1904.
Eremmel kitüntetve!
Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
PIANINOK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,** részletek és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Szigorúan szabott árak.

Zongorák	600	K-tól feljebb
Pianinók	450	
Harmoniumok	70	
Cimbalmok	70	
Cimbalmok pedállal	130	

10 évi jótállással.
Javitások és hangolások a legújatosabban eszközöztetnek.

HEIN MÁRTON
a Dunántúl legnagyobb műhangszerkészítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

Szigorúan szabott árak.

EREDETI SINGER VARRÓGÉP

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ennek vadpoggyás tanterhe-zen valólagos ismerhe-tük fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói ennek vadpoggyás tanterhe-zen valólagos ismerhe-tük fel.

ÓVÁS! aki varrógépet akar vásárolni ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, melyeknek az a céljuk, hogy SINGER név alatt használják, vagy régebbi rendszerű gépeket hoznak forgalomba. Inkább az vegye figyelembe, hogy varrógépeiket nem viszont elárúsítók utján, hanem saját üzlethelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek. Csak oly üzletekben melyek ezen címerével vannak ellátva, szerzethetők be eredeti SINGER varrógépek.

Singer Co varrógéprezvénytársaságnak Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-főház.

Nyomtatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérváron.